

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Szerző:

Eber Antal

Cím:

„HORVÁTH MIHÁLY
DUSCHEK ÉS A TÖBBIEK”

Forrás:

Magyar Nemzet

1949. I. 23.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Tár

Hel

Idő

Személy

Helyszám

A Magyar Nemzet január 16-i számában ezen a címen A. I. dr. aláírásával megjelent cikkekre legyen szabad a történelmi igazság helyreállítása érdekében a következőkben reflektálnom:

A cikk Horváth Mihály érdemeit és Dusчек Ferenc bűneit egyetlen forrás alapján vizsgálja meg. Ez a forrás magának Horváth Mihálynak a könyve, tehát a szóbanforgó kérdés eldöntésénél tárgyilagossá forrásnak éppenséggel nem minősíthető. Az olyan történelmi munka, amely Kossuth Lajos „erély” s bátorság hiányát és féltékenységet” okolja Világosért, amely Dusчек „pedántságát” kárhoztatja, mert utolsó pillanatig nem volt hajlandó bankó-nflációt csinálni és mert nem osztotta szét az állam szerény arany- és ezüstkészletét politikai kalandorok és dilettánsok között, az ilyen történelmi munka 1848—49. megítélésénél nem jöhet komoly számításba.

Egyet azonban teljes bizonyossággal meg lehet ebből a könyvből állapítani. Azt, hogy Horváth Mihály miért neheztelt Kossuthra és Dusчекre és miért támadta ú. n. történelmi munkájával hátba volt kormányzóját és volt miniszterétársát. Azzal vádolta Kossuthot, aki — még Horváth könyve szerint is — visszatartotta Lónyaynak óhaját, hogy ő mint volt kormányzó vegye át a megmaradt kincstári pénzt, „hogy midőn több millió arany- és ezüstérték állt rendelkezésére, még csak az iránt sem kérdezte a minisztereket, van-e legalább is annyi értékük, amennyivel külföldre menekülhetnek”. (III. k. 411. l.) És ugyancsak Dusचेket is azért támadja (III. k. 449. l.), mert nem váltotta át a menekülni akarók bankóit aranyra. Hinc illae lacrimae! Ez fáj! Horváth Mihálynak! Nem azt

emeli ki, hogy a kormányzó és a pénzügyminiszter, akiknek kezében volt az államkincstár, abból egyetlen fillért sem vettek a maguk számára igénybe, hogy azt nem osztották szét a volt miniszterek közt, hanem azt, hogy a 48—49-es kormányzat erkölcsi tisztaságának épségben tartása érdekében Dusчек — Kossuth egyenes rendelkezésére — a kincstári utolsó fillérig pontos elszámolással átadta a győztes osztrák parancsnokságnak. Ez persze, hogy nem tetszhetett az olyan emigráns minisztereknek, akik — tudjuk — rendszerint nem szeretik a zsebbel elhagyni hazájukat.

E sorok igénytelen frója akkor, amikor felvetette azt a kérdést, miért kapott Horváth Mihály és miért nem kapott Dusчек Ferenc teret, illetve utcát, Kossuth Lajosra hivatkozhatott, aki a legnagyobb tisztelettel és meleg szeretettel nyilatkozott Dusचेkről és a legélesebb kár-

hoztatással, a legnagyobb lenézéssel Horváth Mihályról. Hát a centenáriumi évében talán mégis csak inkább kellett volna, inkább illett volna Kossuth Lajosnak, a kormányzónak minősítését két miniszteréről elfogadni, mint Horváth Mihálynak öndicsékvetését és kormányzója és miniszterétársai elleni támadását, amelynek nem éppen fenekölt indokai világosan ki-domborodnak. Végre is Kossuth Lajos börtönben, majd élete végéig tartó emigrációban, Dusчек Ferenc börtönben, majd a legnagyobb nyomorban töltötte életét akkor, amikor „a lángelkű püspök” hol V. Ferdinándtól fogadott el püspökséget, hol Kossuth Lajostól kultuszminiszterséget, hol Ferenc Józseftől újból püspökséget és minden díszet, amelyet a Habsburg-ház megtért bűnösök számára tartogatott.

Eber Antal